

за унижение, ако ся учать варварски язикъ, каквото тии наричатъ сичкитѣ словенски нарѣчия, зачтото си иматъ елинскиятъ, когото толко тѣнко обработиха въ цвѣтущето време на нихнити республики. Тии могаха да изгонятъ римскиятъ язикъ и изъ канцелариитѣ (межкемета) на своитѣ побѣдители римляне и да воведатъ въ Восточната римска империя греческиятъ или елинскиятъ, който въ сегашниятъ си видъ ся е отдалечилъ отъ стариатъ много повѣче, нежели сегашниятъ бѣлгарски отъ тогавашниятъ, чо сѫ говорили въ девятиятъ вѣкъ. Може да е това само причината, дѣто новитѣ имъ побѣдители, бѣлгаритѣ и другитѣ народи, зели да наричатъ Римската империя Греческа. Грецкото самолюбство ся показвало секѫде, каквото въ граждансkitѣ и военнitѣ работи, така и въ самата ученостъ. Който престѫпи общитѣ правила на господствуващата политика, той ся почиташе¹⁾ за низъкъ отъ грецитѣ, които бѣха облечени и въ грѣмогласното имя на владѣлцитѣ на тогдашниятъ извѣстенъ свѣтъ. Какъ синоветѣ на единъ знаменити римски сановникъ, който бѣше сотникъ²⁾ въ императорската служба³⁾, Кирилъ и Методий, да учать варварски язикъ? Това щеха да го считать за низость, унижение, отступление отъ здравиатъ смисъ. Това закоренѣло грецко самолюбие ся удържа и въ турското имъ подданство и господствува между нихъ и до сега. Нека въ сегашното време ми кажагъ въ Турция поне едного грека (не грекомани бѣлгарини, които сѫ много по Европейската Турция), да знае совершенно бѣлгарскиятъ язикъ или да забере да го учи? Отъ тия греки, които живѣятъ въ Русия, дѣто ся нуждаватъ, заради сношенията си и торговията отъ рускиятъ язикъ, мнозина ли учать дѣцата си руски? И въ сами Атини, столината на новосъставленото Грецко кралевство, дѣто вѣкъ сѫ учреждени сичкитѣ началнитѣ и високитѣ⁴⁾ училища, до сега не предаватъ руски язикъ, който е толкова нужденъ на грецитѣ за отношенията имъ съ Русията, която имъ⁵⁾ покровителствува и която така много нѣщо е направила за нихъ. И така, кога имаме предъ очите си неспорни доказателства, чи грецитѣ ся отвращатъ отъ сичкитѣ словенски нарѣчия, които имъ сѫ толкова нуждни, сега бива

¹⁾ Считаше. ²⁾ Стотникъ. ³⁾ Войска. ⁴⁾ Висшиятѣ. ⁵⁾ Ги.